

ЕКОЛОГІЧНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ

Викладач: кандидат біологічних наук, доц. Домніч Андрій Валерійович

Кафедра: загальної та прикладної екології і зоології, III корпус, ауд. 116-В

E-mail: volf.zp@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-34

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти	Екологія та охорона навколишнього середовища Магістр					
Статус дисципліни	Нормативна					
Кредити ECTS	5	Навч. рік	2023-2024	Рік навчання – 2-й	Тижні	11
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹	8	Лекційні заняття – 22 год Практичні заняття – 22 год Самостійна робота – 106 год.		
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9324					
Консультації:	за графіком, особисто чи дистанційно - Viber, Telegram					

ОПИС КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Екологічна стандартизація і сертифікація» є засвоєння здобувачами знань і вмінь користуватися стандартами з екологічної безпеки, вивчення даної дисципліни дозволить забезпечити опанування процедурою встановлення відповідності продукції, підприємства, видів діяльності, житла та окремих територій вимогам стандартів та нормативам у галузі екологічної діяльності.

Основними завданнями дисципліни «Екологічна стандартизація і сертифікація» є навчитися використовувати теоретичні знання з методології індикації стану навколишнього середовища та набути практичних вмінь і навичок щодо використання сучасних методів та приладів індикації стану довкілля в практичній діяльності еколога.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати і вміти**:

- принципи та мати практичні навички використання основних концепцій екологічної стандартизації, сертифікації та статистичного кодування;
- застосовування знання складових екологічного управління, функцій, завдань органів екологічного управління;
- застосовування знання методологічних, нормативно-правових та методичних засад екологічних експертиз;
- визначати і оцінювати чинники екологічних загроз та ризиків, розробляти методи управління ними, шляхи зниження та методи регламентації;
- здатність визначати, оцінювати, використовувати методи, технології та регламенти щодо запобігання екологічних загроз і зниження екологічних ризиків в контексті стратегії сталого розвитку міст.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Матеріали дисципліни викладені на платформі Moodle: адреса дисципліни СЕЗН ЗНУ URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9324>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Обов'язкові види роботи:

- захист звітів з практичних робіт;
- тестове або письмове опитування за контрольними питаннями до тем модулю.

Додаткові види роботи:

- усне опитування за пройденим матеріалом;
- есе за поданою темою (max 2 бали) – виконується у разі відсутності студента на лекції. Есе передбачає стислий переказ основних положень, дотичних до теми актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років та таких, що мають високий індекс цитування) наукових статей, монографій, інших джерел. Обсяг есе 4–6 сторінок 14 кеглем, інтервал 1,15.

Підсумкові контрольні заходи:

Тестування на екзамені передбачає виконання тестових завдань у СЕЗН ЗНУ (max по 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ тема 1,2)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 1,2	4,5
	Практичне завдання (виконання практичних робіт 1-2, презентація власних досліджень з тем практичних робіт)	Тиждень 1,2	3
Змістовий модуль 2 (розділ тема 3,4)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 3,4	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 3,4 презентація власних досліджень з теми практичної роботи) контрольне тестування за матеріалами розділу 1.	Тиждень 3,4	3

Змістовий модуль 3 (розділ 1, тема 5)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 5,6	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 5, презентація власних досліджень з теми практичної роботи) контрольне тестування за матеріалами розділу 1.	Тиждень 5,6	3
Змістовий модуль 4 (розділ 2, тема 6)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 7	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 6, презентація власних досліджень з теми практичної роботи)	Тиждень 7	3
Змістовий модуль 5 (розділ 2, тема 7)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 8	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 7, презентація власних досліджень з теми практичної роботи). Контрольне тестування за матеріалами розділу 2.	Тиждень 8	3
Змістовий модуль 6 (розділ 2, тема 8,9)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 9	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 8,9, презентація власних досліджень з теми практичної роботи). Контрольне тестування за матеріалами розділу 2.	Тиждень 9	3
Змістовий модуль 7 (розділ 2, тема 10)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 10	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 10, презентація власних досліджень з теми практичної роботи). Контрольне тестування за матеріалами розділу 2.	Тиждень 10	3
Змістовий модуль 8 (розділ 2, тема 11)	Теоретичне завдання (тестування, опитування)	Тиждень 11	4,5
	Практичне завдання (виконання практичної роботи № 11, презентація власних досліджень з теми практичної роботи). Контрольне тестування за матеріалами розділу 2.	Тиждень 11	3
Підсумковий контроль (max 40%)			
Написання письмової залікової роботи		Під час залікового тижня	20
Захист індивідуального дослідницького завдання		Тиждень 6-11	20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Залік	
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з		

	обов'язковим повторним курсом)		
--	--------------------------------	--	--

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 <i>Лекція 1-2</i>	Стандартизація екологічної діяльності, її основні принципи.		
Тиждень 1 <i>Практичне заняття 1</i>	Державна система стандартизації.	Опитування, виконане практичне завдання	7,5 бали
Змістовий модуль 2			
Тиждень 2 <i>Практичне заняття 2</i>	Система стандартів в галузі природокористування та охорони навколишнього середовища	Опитування, виконане практичне завдання	7,5 балів
Тиждень 2 <i>Лекція 3</i>	Основні поняття, терміни та визначення. Правові основи.		
Тиждень 3 <i>Лекція 4</i>	Види, класифікація, позначення нормативних документів.		
Змістовий модуль 3			
Тиждень 4 <i>Практичне заняття 3</i>	Нормативні документи системи стандартизації України і зарубіжної системи екологічної стандартизації.	Опитування, виконане практичне завдання	7,5 балів
Тиждень 4 <i>Лекція 5</i>	Сертифікація екологічної діяльності, її основні принципи.		
Змістовий модуль 4			
Тиждень 5 <i>Лекція 6</i>	Сертифікація продукції, сертифікація підприємств, сертифікація житла, сертифікація земельних ділянок.	Тестування	7.5 балів
Тиждень 5 <i>Практичне заняття 4-5</i>	Екологічна сертифікація продукції. Екологічна сертифікація підприємств	Опитування, виконане практичне завдання, контрольне тестування за матеріалами розділу	
Тиждень 6 <i>Лекція 7</i>	Міжнародна діяльність у сфері екологічної стандартизації і сертифікації.		
Змістовий модуль 5			
Тиждень 6 <i>Практичне</i>	Екологічна сертифікація житла.	Опитування, виконане практичне завдання	7,5 балів

<i>заняття 6-7</i>	Екологічна сертифікація земельних ділянок.		
Тиждень 7 <i>Лекція 8</i>	Міжнародна діяльність у сфері екологічної стандартизації і сертифікації.		
Змістовий модуль 6			
Тиждень 8 <i>Лекція 9</i>	Процес і основні документи екологічної сертифікації житла. Процес і основні документи екологічної сертифікації земельних ділянок.		
Тиждень 8 <i>Практичне заняття 8-9</i>	Міжнародна стандартизація і сертифікація.	Виконане практичне завдання, контрольне тестування за матеріалами розділу	7,5 балів
Змістовий модуль 7			
Тиждень 9 <i>Лекція 10</i>	Особливості міжнародної системи стандартизації та сертифікації.		
Тиждень 9 <i>Практичне заняття 10</i>	Уніфікація вітчизняних документів по стандартизації і сертифікації з європейськими	Виконане практичне завдання, контрольне тестування за матеріалами розділу	7,5 балів
Змістовий модуль 8			
Тиждень 10 <i>Лекція 11</i>	Процес уніфікації вітчизняних документів по стандартизації і сертифікації з європейськими	Тестування	7,5 балів
Тиждень 11 <i>Практичне заняття 11</i>	Уніфікація вітчизняних документів по стандартизації і сертифікації з європейськими.	Виконане практичне завдання, контрольне тестування за матеріалами розділу	

Основна:

Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище/ заг. ред. проф. Тарасової. - Навч. посібник. - Київ: Центр учбової літератури, 2007. 276 с.

Закон України Про стандартизацію (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 31, ст.1058)

Екологія города : учебник / под ред. Ф. В. Стольберг. Киев : Либра, 2000. 464 с.

Додаткова

Збірник методичних рекомендацій про державний контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. Чернівці: Зелена Буковина. 1996. 248 с.

Законодавство України про участь громадян і їх об'єднань в охороні навколишнього середовища. Збірник/ Видання друге, доповнене Київ, 2002. 168 с.

Екологія і закон: Екологічне законодавство України. У 2-х кн. / від. ред. В.І. Андрейцев. Київ: Юрніком інтер, 1997.

Інформаційні ресурси

Офіційний портал Верховної Ради України . URL : <http://rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства екології і природних ресурсів України URL: <http://www.menr.gov.ua>

Каталог Українських Web-ресурсів з екології URL: <http://catalog.uinte1.kiev.ua/index.php>.
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
Сайт Наукової бібліотеки ЗНУ URL : <http://library.znu.edu.ua/>
Адреса дисципліни СЕЗН ЗНУ URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9324>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту завдань, що були виконані на пропущеному занятті.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі реферати, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепарафразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних, лабораторних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (захисту практичних робіт, розв'язання практичних задач, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:(061)228-75-50)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>